

**การบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
Students Affairs Administration of The Vocational Education Institutions In
Udonthani Province, under The Office of Vocational Education Commission**

พิมพ์ พิมพ์ชนกธาดา¹ กอพนิต อนุสาโท²

สมหมาย สร้อยนาคพงษ์³ ชารี มณีสร์⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และเพื่อประเมินความพึงพอใจการให้บริการของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 9 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน และครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษา รวมจำนวน 45 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 ชนิด ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา และแบบประเมินความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษา ต่อการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การปฏิบัติเรื่องลำดับจากมากถึงน้อย ได้แก่ ด้านการให้บริการวิชาการชุมชน รองลงมาคือด้านประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในแต่ละงาน ด้านการบริหารงาน ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมครู และนักเรียน นักศึกษาทุกสาขาวิชา และด้านการวางแผนบริหารงานในฝ่ายตามลำดับ และความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษา ต่อการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี พบว่า ครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษามีความพึงพอใจต่อการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ งานปกครอง รองลงมาคืองานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน งานโครงการพิเศษและบริการชุมชน งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และงานครูที่ปรึกษาตามลำดับ

คำสำคัญ : การบริหารงาน, ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

ABSTRACT

This Research aimed to study the administrative station of the student affairs department and to assess the services satisfaction of the students affairs department of

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

² อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

³ อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

⁴ อาจารย์ที่ปรึกษา หลักสูตรศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี

education institutions of Udon Thani province. Office of vocational education commission. The sample group in this research was 9 government institutions under the vocational education in Udon Thani province. Key informant coedited of 18 school administrators and 45 teachers and students. The tool used to collect data were two type: a questionnaire on the administration of the students affairs department and the satisfaction questionnaire of the teachers and students towards the students affairs department services. The statistics used for data analysis were mean and standard deviation.

The results of the study showed that the overall administration of student affairs department of the government education institutions under Udon Thani vocational education was the highest level. When considering each aspect, it was found that the practice was in orders to be more or least in community academic service, followed by management efficiency of student affairs department, in each was of administrative, promotion of participation. Teachers and students of all disciplines and administration planning in department, restrictively and the satisfaction of the teachers towards the student affairs department service of the government education institutions under Udon Thani vocational education found that teachers and students were satisfied with the services of students affairs department in the picture. Overall, they were the highest level, when considering each aspect, they found they were satisfied with the services, ranked in following order. Government, followed by job and careers guidance and recruitment, special project and community service acuties, student welfare work, and teacher counseling work, respectively

Keywords : Administration, Students affairs department

1. บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานที่ตอบสนองการจัดการศึกษาทางด้านวิชาชีพให้กับนักเรียน นักศึกษา มีนโยบายการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษาในสังกัด เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรปริญญาตรีสายเทคโนโลยีบัณฑิต (ทล.บ.) โดยเน้นการผลิต กำลังพลด้านอาชีวศึกษาในทุกกระดับ ให้มีคุณภาพและปริมาณพอเพียงกับความต้องการของการพัฒนาแรงงาน และการพัฒนาประเทศ ตามนโยบายแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2549 ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการในการส่งเสริมด้านการอาชีวศึกษาทุกระดับ โดยบริหารสถานศึกษาตามขอบข่ายและกิจการวิทยาลัยฯ มีภารกิจหลักในการบริหารจัดการการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 4 ฝ่าย ประกอบด้วย 1) ฝ่ายบริหารทรัพยากร 2) ฝ่ายวิชาการ 3) ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ และ 4) ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : 2)

ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการจัดการบริการด้านต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนทั้งในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และผู้เรียนนอกระบบ (หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น) ที่เปิดทำการเรียนการสอน การบริหารงานในฝ่ายที่รับผิดชอบประกอบด้วยกิจกรรมการรณรงค์ สร้างเสริม พัฒนาให้เกิดผลต่อผู้เรียน สถานศึกษา ไปสู่สังคมและท้องถิ่น แบบการมีส่วนร่วมของบุคลากรครูและผู้เรียน เพื่อเสริมสร้างความพร้อมในการเรียน โดยการพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา เสริมสร้างความเป็นผู้นำ พัฒนาบุคลิกภาพ ความมีระเบียบวินัย และเคารพกฎเกณฑ์ของสังคม มุ่งเน้นการดำเนินกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนได้เป็นคนดีควบคู่กับคน

เก่ง และมีความสุขในสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา : 7) ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาและตลอดภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรอาชีวศึกษา จึงมีความสนใจ ที่ศึกษาสภาพการบริหารงานของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาระบบการบริหารงานของสถานศึกษาภาครัฐ และฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

3. ขอบเขตการวิจัย

ประชากร ได้แก่ สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 9 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 18 คน ครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษา รวมจำนวน 45 คน

4. ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผู้บริหารสถานศึกษาได้ข้อมูลสารสนเทศในเรื่องสภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา เพื่อที่จะพิจารณาเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น รู้ระดับความพึงพอใจของครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษาต่อการให้บริการของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในโอกาสต่อไป
2. ครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการบริการของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา
3. ผลการศึกษาที่ได้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับสามารถนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาระบบการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อไป
4. สถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สามารถนำผลการศึกษาไปประยุกต์กับสถานศึกษาเพื่อพัฒนาในโอกาสต่อไป

5. การดาเนินการวิจัย

5.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความคิดเห็นต่อการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. แบบประเมินความพึงพอใจของครู และนักเรียน นักศึกษา ต่อการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี

5.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น ความพึงพอใจต่อการบริหาร ทศนคติ ขอบข่ายงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา รวมถึงงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามตามกรอบเนื้อหาในงานที่กำกับ ดูแลรับผิดชอบใน ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา ภาษา และความถูกต้อง (IOC) นา

มาวิเคราะห์โดยใช้หลักเกณฑ์ IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นาแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ไปทดลองใช้ (Try Out) จำนวน 30 ชุด นามาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ เพื่อคัดเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช

5.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาต พร้อมแบบสัมภาษณ์ไปสอบถามข้อมูลสภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานีทั้ง 9 แห่ง เพื่อสอบถามความคิดเห็นจากผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 2 คน ใน 9 วิทยาลัย รวม 18 คน และครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษา รวม 63 คน

5.4 การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Microsoft Excel นำเสนอในรูปแบบการบรรยายเชิงพรรณนา และแผนภาพประกอบ ข้อมูลด้านสภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

5.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

6. สรุปผลการวิจัย

6.1 สภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

1. ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุดอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุดด้านการให้บริการวิชาการชุมชน รองลงมาคือด้านประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในแต่ละงาน ด้านการบริหารงาน ระดับมาก ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมครู และนักเรียน นักศึกษาทุกสาขาวิชาและด้านการวางแผนบริหารงานในฝ่าย ตามลำดับ

2. ด้านการวางแผนบริหารงานในฝ่าย อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ ในการวางแผนงาน รองลงมาคือกำหนดลำดับความสำคัญประเด็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน ระดับมาก กำหนดบทบาทหน้าที่ในการบริหารงาน กำหนดระยะเวลาในการปฏิบัติงาน และจัดเวทีรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งจากผู้บริหาร ครู ผู้ปกครองและนักเรียน ตามลำดับ

3. ด้านการบริหารงาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็น ต่อการปฏิบัติเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด ส่งเสริมการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง รองลงมาคือมีการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะเข้ามาเป็นหัวหน้างาน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ และจัดหาคู่มือการปฏิบัติงาน/ปฏิทินการปฏิบัติงาน และเผยแพร่ให้กับผู้บริหาร ครู นักเรียน นักศึกษา และประชาชนรับทราบ ระดับมาก อำนวยความสะดวกให้กับ ผู้ที่ได้รับมอบหมายงาน และสนับสนุนงบประมาณการบริหารงาน ตามลำดับ

4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมครู และนักเรียน นักศึกษาทุกสาขาวิชา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด ครู และบุคลากรจากทุกสาขาวิชา

เป็นคณะกรรมการดำเนินงานในการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ รองลงมาคือมีการจัดสรรงบประมาณโครงการให้กับแผนกวิชาต่าง ๆ เข้าร่วมในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการอย่างทั่วถึงตามสมควร เปิดโอกาสให้ ครูและนักเรียน นักศึกษา ได้ร่วมเป็นบริหารงานกิจกรรม ตามแผนงาน/โครงการอย่างต่อเนื่อง ระดับมาก การจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนกวิชา ชมรมวิชาชีพอวท. และงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี และให้ความร่วมมือ ในการบริหารงานกับสาขาวิชา และฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

5. สภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ด้านการให้บริการวิชาการชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ มากที่สุด จัดทำแผนปฏิบัติงานบริการวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาคือสหวิทยาการที่ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญ เข้ามาให้ความรู้ และแนวทาง ในการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา การดำเนินการร่วมกับจังหวัด ท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ในการให้บริการแก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป และการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ทักษะวิชาชีพ ตลอดจนข่าวสารและเสนอแนะแนวทางในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนผู้สนใจ โดยผ่านทางสื่อมวลชน ดำเนินการจัดกิจกรรมและการให้บริการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคมตามนโยบาย เช่น โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โครงการจัดตั้ง ศูนย์ฝึกอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพประชาชน ระดับมาก การดำเนินการโครงการตามแผนงาน และนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และสถานศึกษา ตามลำดับ

6. ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในแต่ละงาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ มากที่สุด งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา รองลงมาคืองานโครงการพิเศษและบริการชุมชน งานปกครอง ระดับมาก งานแนะแนวอาชีพ และการจัดหางาน งานครูที่ปรึกษา และ งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา ตามลำดับ

6.2 ความพึงพอใจการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

1. ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีสถานภาพเป็นนักเรียน นักศึกษา และเป็นครูผู้สอน เพศชาย จำนวน 23 คน และเพศหญิง จำนวน 22 คน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มากที่สุด รองลงมาคือปริญญาตรี ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ปริญญาโท และปริญญาเอก อายุระหว่าง 15-20 ปี รองลงมาคืออายุระหว่าง 41-50 ปี อายุระหว่าง 31-40 ปี อายุระหว่าง 21-30 ปี และอายุระหว่าง 51-60 ปี

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ งานปกครอง รองลงมาคืองานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน งานโครงการพิเศษและบริการชุมชน งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และงานครูที่ปรึกษา ตามลำดับ

3. งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด การควบคุมและดำเนินการให้มีกิจกรรมหน้าเสาธง รองลงมาคือการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ระดับมาก การดำเนิน การจัดตั้งและควบคุมดูแลองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) และการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ขึ้นภายในสถานศึกษา

การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา ค่าย จริยธรรมนาตน จริยชนนาชาติ สู่ความเป็นพลเมือง รวมทั้งโครงการพัฒนานักเรียน นักศึกษา ด้าน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ และการควบคุมดูแลกิจกรรมลูกเสือวิสามัญ นักศึกษาวิชาทหาร และจัดให้มี ลานวัฒนธรรม ดนตรี กีฬา นันทนาการ ด้านสารเสพติด การประสานงานและให้ความร่วมมือกับ หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และการส่งเสริมการศึกษา นันทนาการและ ศิลปวัฒนธรรมในสถานศึกษาแก่นักเรียนและสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง ตามลำดับ

4. งานครูที่ปรึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อ การให้บริการเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด ความเหมาะสมของการเสนอแต่งตั้งครูที่ ปรึกษา ระดับมาก การส่งเสริม ประสานงาน ครูที่ปรึกษา ให้คาปรึกษาแนะนำนักเรียน นักศึกษา เกี่ยวกับการ เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ รองลงมาคือการประสานงานกับครู แผนกวิชา และงานที่เกี่ยวข้องในการ แก้ปัญหาต่าง ๆ ของนักเรียน นักศึกษา และผู้เข้ารับการอบรมในสถานศึกษา รวมทั้งการจัดทำคู่มือ ผู้ปกครอง ระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของครูที่ปรึกษา การ ส่งเสริม ประสานงาน ครูที่ปรึกษาให้ความคิดเห็นและข้อมูลเกี่ยวกับ การเรียนและการดำเนินต่าง ๆ แก่ นักเรียน นักศึกษา ความเหมาะสมของการจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน และการจัดอบรมเสริมสร้าง ศักยภาพครูที่ปรึกษา และการยกย่องเชิดชูครูที่ปรึกษาดีเด่นระดับสถานศึกษา ตามลำดับ

5. งานปกครอง อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด การประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และแก้ปัญหาคาการทะเลาะวิวาท การก่อความไม่สงบใน สถานศึกษา การมีผู้ปกครองเครือข่าย รองลงมาคือความเหมาะสมของการเสนอแต่งตั้งคณะกรรมการงาน ปกครอง เพื่อพิจารณาการลงโทษนักเรียน นักศึกษา และการพิจารณาเสนอระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์การ ตัดคะแนนความประพฤติและพิจารณาเสนอความเห็นในการลงโทษนักเรียน นักศึกษา การประสานงาน กับพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษา และเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง และผู้ปกครองในการแก้ปัญหาความประพฤติของนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนการประชุมผู้ปกครอง การ จัดทำระเบียบนักเรียน นักศึกษา ที่ได้รับการพิจารณาตัดคะแนนความประพฤติ และลงโทษ กรณีกระทา ความผิดต่อระเบียบวินัยและข้อบังคับ และการปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษา ให้อยู่ในระเบียบวินัย ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับ

6. งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลา ดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด การปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ นักเรียน นักศึกษา เกี่ยวกับการ เรียนการสอน ความประพฤติ ระเบียบ วินัยและข้อบังคับ การจัดทำคู่มือนักเรียน นักศึกษา และการ บริการให้คาปรึกษา แนะนำอาชีพและจัดหางานแก่นักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การดาเนินงานกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

และจัดสรรทุนเพื่อการศึกษาและการประกอบอาชีพ การจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูศิษย์เก่าดีเด่น และผู้ทาคุณประโยชน์ให้กับสถานศึกษา การติดต่อประสานงานกับหน่วยงาน สถานประกอบการ เพื่อ จัดหางานให้แก่ นักเรียน นักศึกษา และการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูล นักเรียน นักศึกษา ที่สำเร็จ การศึกษา โดยติดตามการมีงานทา การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพ และการจัดทารายงานให้ผู้ ที่เกี่ยวข้อง ระดับมาก และการดาเนินการแนะแนวอาชีพพร้อมทั้งส่งเสริมอาชีพ ศึกษาต่อและประกอบ อาชีพอิสระ และการสร้างระบบเครือข่าย การแนะแนวอาชีพพร้อมกับหน่วยงานภายนอก ทั้งภาครัฐ

เอกชน และชุมชน ตามลำดับ

7. งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด การติดตามและควบคุมดูแลการเข้าพักทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ ระดับมากการจัดการจัดหาเครื่องมือและเวชภัณฑ์ เพื่อปฐมพยาบาล และการให้บริการสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา รองลงมาคือ การจัดการโรงอาหาร วางแผน จัดระบบ และควบคุมดูแลการประกอบอาหารและการให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษาให้ถูกต้องตามหลักโภชนาการที่ดี การให้คาปรึกษาและหาหน้ที่เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสุขภาพ สิ่งเสพติด และโรคภัยร้ายแรงต่าง ๆ ทั้งการป้องกันและรักษา การดำเนินการเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล การบริการสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา และบุคลากรของสถานศึกษา และการจัดและควบคุมดูแลสวัสดิการและการให้บริการต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา เช่น ร้านอาหาร น้ำดื่ม การทำบัตรประกันสุขภาพ การตรวจสุขภาพประจำปี และตรวจหาสารเสพติด ของนักเรียน นักศึกษาตามลำดับ

8. งานโครงการพิเศษและบริการชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมาก ถึงน้อย ดังนี้ ระดับมากที่สุด การพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสถานประกอบที่สามารถถ่ายทอดและเรียนรู้ได้จริงอย่างมีศักยภาพ รองลงมาคือ การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ทักษะวิชาชีพ ตลอดจนข่าวสารและเสนอแนะแนวทางในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนผู้สนใจ โดยผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ การดำเนินการสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการใหม่ ภายใต้การดำเนินงาน ศูนย์บ่มเพาะผู้ประกอบการอาชีวศึกษาแบบครบวงจร การจัดทำแผนปฏิบัติการฝึกอบรมและบริการวิชาชีพร่วมกับแผนกวิชาและงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปี ระดับมาก การดำเนินการโครงการตามพระราชดำริ เช่น โครงการฝึกอบรมวิชาชีพในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หรือโครงการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการจัดกิจกรรมและการให้บริการที่ตอบสนองต่อชุมชนและสังคมตามนโยบาย เช่น โครงการศูนย์ซ่อมสร้างเพื่อชุมชน โครงการจัดตั้งศูนย์ฝึกอาชีพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพประชาชน การดำเนินการโครงการฝึกอบรมและบริการวิชาชีพเคลื่อนที่ ร่วมกับจังหวัด ท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ในการให้บริการวิชาชีพ แก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป และดำเนินงานประสานงาน ป้องกัน และปราบปรามสารเสพติด งานแก้ปัญหาป้องกันโรคเอดส์ งานอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ตามลำดับ

7. อภิปรายผล

7.1. สภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

1. สภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะด้านการให้บริการวิชาการชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นสถานศึกษาภายใต้สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ที่มีจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาด้านทักษะวิชาชีพ ทำให้มีความหลากหลายในสาขาวิชา และการเรียนรู้ด้านวิชาชีพ มีความพร้อมด้านบุคลากร ทรัพยากรและงบประมาณ ในการสนับสนุนการจัดการศึกษาด้านอาชีพ ทั้งในและนอกสถานศึกษา รองลงมาคือด้านประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในแต่ละงาน ซึ่งกำหนดขึ้นตามโครงสร้างการบริหารงานและส่วนราชการ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมีความครอบคลุมการให้บริการกิจการนักเรียน นักศึกษาอาชีวศึกษาครบ ทุกด้าน ได้แก่ ด้านกิจกรรมด้านการบริการวิชาการ ด้านการแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ด้านสวัสดิการและ การรักษาพยาบาล ด้านการปกครอง และด้านครูที่ปรึกษา

2. ด้านการวางแผนบริหารงานในฝ่าย พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระบบปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ในการวางแผนงาน รวมถึงกำหนดลำดับความสำคัญประเด็นปัญหาที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นการวางแผนบริหารงานในฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา เห็นได้ว่าผู้บริหารให้ความสำคัญในการวางแผนบริหารงานควรเริ่มต้นจากการมีส่วนร่วมทั้งครู นักเรียน ผู้บริหาร แสดงถึงความต้องการในการสร้างกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามนโยบายการพัฒนาผู้เรียน ให้เกิดกระบวนการทักษะ ความคิด การทำงานเป็นทีม สู่ความรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นคนดีมีความสุข และเป็นพลเมืองที่ดี

3. ด้านการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องส่งเสริมการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และการพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มีความเหมาะสมที่จะเข้ามาเป็นหัวหน้างาน และบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาจากข้อคิดเห็นเพิ่มเติมในประเด็นการบริหารงานในฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา พบว่า ผู้บริหารให้ความสำคัญกับ การใช้หลักธรรมาภิบาลและน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชปณิธานพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และหลักการทรงงาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ในการบริหารงานฝ่ายเพื่อประโยชน์ต่อสถานศึกษา และนักเรียน นักศึกษาอย่างสูงสุด

4. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมครู และนักเรียน นักศึกษาทุกสาขาวิชา ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระบบปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องครู และบุคลากรจากทุกสาขาวิชาเป็นคณะกรรมการดำเนินงานใน การปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการ และเรื่องการจัดสรรงบประมาณโครงการให้กับแผนกวิชาต่าง ๆ เข้าร่วม ในการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการอย่างทั่วถึงตามสมควร เปิดโอกาสให้ ครูและนักเรียน นักศึกษา ได้ร่วมเป็นบริหารงานกิจกรรม ตามแผนงาน/โครงการอย่างต่อเนื่อง

5. สภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ด้านการให้บริการวิชาการชุมชน พบว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระบบปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องจัดทำแผนปฏิบัติงานบริการวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสอดคล้องกับบริบทของ และสรรหาวิทยากรที่ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ เข้ามาให้ความรู้ และแนวทางในการบริหารงาน ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา การดำเนินการร่วมกับจังหวัด ท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆ ในการให้บริการแก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป

6. ด้านประสิทธิภาพการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาในแต่ละงาน ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อระบบปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา รองลงมาคืองานโครงการพิเศษและบริการชุมชน งานปกครองงานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน งานครูที่ปรึกษา และงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษาตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปัตตานี (ประสิทธิ์ ทองรัมย์ : บทคัดย่อ) 1. การบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปัตตานี เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของผู้บริหารและครูทั้ง 6 งาน สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ งานแนะแนวอาชีพและจัดหางาน รองลงมาคืองานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา งานโครงการพิเศษและบริการชุมชน งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา งานครูที่ปรึกษา และงานปกครอง และ

ยังสอดคล้องกับ (ศรีวรรณ เจริญเจริญ : บทคัดย่อ) ความคิดเห็นต่อการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี รายด้าน คือ ด้านงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ด้านงานปกครอง ด้านงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และด้านงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านงานครูที่ปรึกษา และด้านงานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน พบว่า ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

7.2 ความพึงพอใจการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

1. ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากถึงน้อย ดังนี้ งานปกครอง รองลงมาคืองานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน งานโครงการพิเศษและบริการชุมชน งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา และงานครูที่ปรึกษาตามลำดับ สอดคล้องกับการศึกษาศึกษาความพึงพอใจ ของนักเรียนนักศึกษา ที่มีต่อการบริหารงาน ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ (ประจวบ นครศรี : บทคัดย่อ) มีระดับความพึงพอใจในระดับมาก 3 งาน ได้แก่ งานครูที่ปรึกษา, งานปกครอง, งานโครงการพิเศษและการบริการชุมชน และมีระดับความพึงพอใจปานกลาง 3 ด้าน ได้แก่ งานกิจกรรม นักเรียนนักศึกษา, งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน และงานสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา

2. งานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการควบคุมและดำเนินการให้มีกิจกรรมหน้าเสาธง และการจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา สังคม ชุมชน และกิจกรรมต่าง ๆ ในวันสำคัญของชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ การดำเนินการจัดตั้งและควบคุมดูแลองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) และการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งกิจกรรมชมรมต่าง ๆ เนื่องจากงานกิจกรรมถือเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาศักยภาพและความคิดสร้างสรรค์ สามารถสร้างความดึงดูดใจแก่นักเรียน นักศึกษา เป็นสำคัญ แต่กลับมีกิจกรรมต่าง ๆ มากเกินไป จนบ่อยครั้งรบกวนการเรียน คล้ายคลึงกับงานวิจัยการดำเนินงานและปัญหาต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมนักศึกษา (Doochan, Joseph Edward : 122) พบว่า จำนวนอาจารย์ที่ปรึกษาไม่เพียงพอ การประสานงานของสถานศึกษา และหน่วยงานชุมชนมีน้อยเกินไป มีช่องว่างระหว่างผู้ใหญ่และวัยรุ่น ความเคร่งครัดการจัดการเรียนการสอนเป็นผลทำให้ นักเรียนส่วนใหญ่ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ และยังสอดคล้องกับวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ณัฐกิตติ์ ศรีสงค์ศักดิ์ธนา : บทคัดย่อ) ด้านกิจกรรมนักเรียนนักศึกษา พบข้อเสนอแนะควรจัดสรรเงินสนับสนุนในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนนักศึกษาอย่างเพียงพอ ควรส่งเสริมให้นักเรียนนักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ และควรส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อนักเรียนนักศึกษา

3. งานครูที่ปรึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องความเหมาะสมของการเสนอแต่งตั้ง ครูที่ปรึกษา และการส่งเสริม ประสานงาน ครูที่ปรึกษา ให้คาปรึกษาแนะนำนักเรียน นักศึกษา เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ควรมีกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลนักเรียนที่ปรึกษา เช่น กิจกรรมประชุม อบรมพัฒนาศักยภาพครูที่ปรึกษา และทักษะในการให้คำแนะนำปรึกษาอย่างมืออาชีพ และการส่งต่อได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ณัฐกิตติ์ ศรีสงค์ศักดิ์ธนา : บทคัดย่อ) พบข้อเสนอแนะด้านครูที่ปรึกษา ควรมีแนวทางให้ครูที่ปรึกษาปฏิบัติตามปฏิทินการปฏิบัติงานที่วางไว้ ควรส่งเสริมให้ครูที่ปรึกษามีบทบาทใน

การเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับนักเรียนนักศึกษา และควรจัดอบรมความรู้ บทบาทหน้าที่ของครูที่ปรึกษา

4. งานปกครอง ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการประสานงานและให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาท การก่อความไม่สงบในสถานศึกษา เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ควรสร้างความชัดเจน และแนวทางหรือคู่มือการปฏิบัติในด้านกฎระเบียบ และบทลงโทษที่ชัดเจน โดยเฉพาะในการแต่งกาย โดยกำหนดร่วมกันระหว่างกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนนักเรียน นักศึกษา สู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง เหมาะสม สอดคล้องกับวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา [7] ด้านปกครองนักเรียน นักศึกษา ควรมีแนวทางในการจัดระบบควบคุมดูแล นักเรียนนักศึกษาให้ปฏิบัติตามระเบียบของวิทยาลัยฯ ควรมีการฝึกฝน และจัดกิจกรรมในเรื่องระเบียบวินัย ความรับผิดชอบให้กับนักเรียนนักศึกษา และควรมีระบบติดตาม ตรวจสอบนักเรียนนักศึกษาที่มีพฤติกรรมผิดระเบียบของวิทยาลัยฯ

5. งานแนะแนวอาชีพและการจัดหางาน ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการปฐมนิเทศและปัจฉินิเทศ นักเรียน นักศึกษา เกี่ยวกับการเรียนการสอน การจัดทำคู่มือ และการบริการให้คำปรึกษา แนะแนวอาชีพและจัดหางานแก่นักเรียน นักศึกษา เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ควรพัฒนาทักษะบุคลากรของงาน ให้สามารถเป็นที่ปรึกษาในการสร้างอาชีพ และการจัดหางานสำหรับนักเรียน นักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษา หรืองานหารายได้ระหว่างเรียน ให้กับนักเรียน นักศึกษาได้ลดภาระแบ่งเบารายได้ครอบครัวให้มากขึ้น สอดคล้อง กับวิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ณัฐกิตติ์ ศรีสงศักดิ์ธนา : บทคัดย่อ) ด้านแนะแนวอาชีพและจัดหางาน ควรมีการส่งเสริม ประชาสัมพันธ์หลายช่องทาง ในการแนะแนวอาชีพ เพื่อเตรียมตัวเข้าสู่ตลาดแรงงาน และควรส่งเสริม การให้คำปรึกษา

6. งานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจต่อการให้บริการงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการติดตามและควบคุมดูแลการเข้าพักทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ให้เป็นไปตามระเบียบ และการจัดหาเครื่องมือและเวชภัณฑ์เพื่อปฐมพยาบาล และการให้บริการสุขภาพแก่นักเรียน นักศึกษา การจัดการโรงอาหาร เมื่อพิจารณาข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ส่วนใหญ่มีข้อเสนอแนะว่า ควรจัดให้มี น้ำดื่มสะอาดบริการนักเรียน นักศึกษาทั้งสถานศึกษาให้มากกว่านี้ และมีการตรวจสอบคุณภาพน้ำเป็นประจำ สม่ำเสมอ สถานศึกษาควรจัดให้มีห้องพยาบาลเพียงพอ สะอาด และพร้อมบริการตลอดเวลาให้บริการกับนักเรียน นักศึกษา และบุคลากรของสถานศึกษา และรองรับการขยายตัวตามจำนวนนักเรียน นักศึกษาที่เพิ่มขึ้นในทุกปี สอดคล้องกับการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา วิทยาลัยวิทยาลัยเทคนิคปัตตานี (ประสิทธิ์ ทองรัมย์ : บทคัดย่อ) มีข้อเสนอแนะคือด้านงานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา ควรให้มีการสอดส่องดูแลนักศึกษาที่หอพักและรายงานผลการปฏิบัติงานให้วิทยาลัยทราบ โดยมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบโดยเฉพาะ และการบริหารฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ณัฐกิตติ์ ศรีสงศักดิ์ธนา : บทคัดย่อ) ด้านสวัสดิการนักเรียนนักศึกษา ควรส่งเสริมสวัสดิการน้ำดื่มที่สะอาด ในบริเวณโรงอาหารของวิทยาลัยฯ และตามจุดต่าง ๆ ทุกแผนกวิชา และควรเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ด้านความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน ให้แก่นักเรียนนักศึกษา

7. งานโครงการพิเศษและบริการชุมชนในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และสถานประกอบที่สามารถ

ถ่ายทอดและเรียนรู้ได้จริงอย่างมีศักยภาพ และการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ ทักษะวิชาชีพ ตลอดจนข่าวสารและเสนอแนะแนวทางในการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชนผู้สนใจ โดยผ่านทางสื่อมวลชนต่าง ๆ และงานโครงการพิเศษและบริการชุมชน มีข้อเสนอแนะ คือด้านโครงการพิเศษและบริการชุมชน ควรจัดให้มีโครงการบริการวิชาการและวิชาชีพให้มากขึ้น เพื่อให้นักเรียนนักศึกษา ได้มีทักษะในการปฏิบัติงานจริง ควรมีหลักสูตรสำหรับสอน 108 อาชีพ ให้ครบทุกแผนกวิชา อย่างน้อยแผนกวิชาละ 1 วิชาชีพ เพื่อพร้อมที่จะออกบริการวิชาชีพให้กับชุมชน (ประสิทธิ์ ทองรัมย์ : บทคัดย่อ)

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรเร่งดำเนินการยกระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษาในการกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาโดยเริ่มตั้งแต่การวางแผนงาน การตัดสินใจ การลงมือดำเนินการ และการรับผลประโยชน์ร่วมกัน
2. ควรพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์ ให้ความรู้กับครูและนักเรียน นักศึกษาเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา รวมถึงศักยภาพที่วิทยาลัยกำลังดำเนินการพัฒนาอยู่
3. ควรมีการเพิ่มอัตรากำลังในงานทุกด้านและการมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้มีความชัดเจนของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารงานของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา จากสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อเปรียบเทียบบริบทและความแตกต่างในการบริหารงาน ตลอดจนถอดบทเรียนข้อสรุปและเสนอแนะเชิงนโยบายต่อผู้บริหารระดับสูง
2. ควรทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ทุกงานของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา
3. ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนางานบริการของฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาให้มีคุณภาพต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

การบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษา จังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทองสุข วันแสน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี อาจารย์ พลตำรวจตรี ดร.กิจพินิจ อูสาโห ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ดร.สมหมาย สร้อยนาคนพงษ์ และ ดร.ชาธิมณีสรี อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชธานี ตลอดจนนายธีรภัทร ไชยสัตย์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างอุดรธานี นายอุดม อินตะวีย์ นางศรีวรรณ เจริญ ผู้เชี่ยวชาญทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้แนวคิด ให้คำแนะนำตลอดจนแนวทางแก้ไขปัญหาค้นคว้าต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นด้วยความเอาใจใส่ และให้กำลังใจตลอดมา จนสำเร็จด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐกิตติ์ ศรีสงศักดิ์ธนา. (2556). การบริหารฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. สงขลา: วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่.
- ประจวบ นครศรี. (2554). การศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน ฝ่ายพัฒนากิจการ นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ ประจำปีการศึกษา 2553. ชัยภูมิ: วิทยาลัยการอาชีพแก้งคร้อ.
- ประสิทธิ์ ทองรัมย์. (2553). การบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กรณีศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปัตตานี. ปัตตานี: วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี.
- ศรียรรณ เจริญเจริญ. (2558). การประเมินการบริหารงานฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี ประจำปีการศึกษา 2557. อุดรธานี: วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). การขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลกระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการการอาชีวศึกษา งบประมาณ พ.ศ. 2556. (ออนไลน์) 2556 (อ้างเมื่อ 20 มกราคม 2563). จาก <http://www.vec.go.th>
- Bratcher, Donald Lee. (1976). Counseling Program to Meet of Students at a Small Liberal Arts College, *Dissertation Abstracts International*. 12 (January 1976) 4855-A: Doohan,
- Joseph Edward. (1969). Current Practices and Problems in Student Activities in Four Main Public Schools, *Dissertation Abstracts International*. 29 (28) (1969) : 2146 – A.